

Pap Éva

Nyári angyal

Felemelő, ha angyallá változhat az ember. Az én átváltozásom egy nyári napon kezdődött. Megcsörrent a telefonom, és egy fér-fihang közölte, hogy felvettek szobalánynak a város egyik legjobb hotelébe.

A szállodával szemközti épületet nem lehet figyelmen kívül hagyni. Munkába menet észrevettem, hogy a villamos utasai és a járókelők megpihentetik tekintetüket az öreg, patinás ház ódon falain. A tekintélyes kapualj napközben mindig nyitva áll.

Reggel hatkor álmos a város, embert alig látni az utcán. A hokkal szemben álló ház kapualja is zárva még. Előtte haladok el minden reggel, mielőtt eljutok a szálloda bejáratáig.

Délelőttönként az emeleten kezdek. Általában nem szoktam az ablakon kifelé bámészkodni, egy nap azonban az egyik szobában a takarító nem húzta be teljesen a függönyt. Odaléptem, hogy helyreigazítsam, amikor szemközt, lent, a nyitott kapualjban megláttam őt. Az elkoszolódott, bordó huzatú fotel magába zárta öreg, meggörnyedt testét. Arra figyeltem fel, milyen nyugalommal melengeti sápadt arcát a besütő nap sugaraiban.

Néztem, ahogy lehunyja a szemét, mélyen átéli a pillanatot, mintha érezné, mennyi ideje van hátra, s azt kellemesen kívánná tölteni. A tető nyergéről egy galambpár ereszkedett mellé, eljárták násztáncukat. Ő kinyitotta a szemét, tekintetével követte a madarakat, néha felnézett a közönyösen arra sétáló emberekre. Jelenség volt. Sokat megélt bölcsesség és karcos élet süttött a tekintetéből – utóbbi után fedeztem föl, miután összebarátkoztunk.

Elfordultam az ablaktól, ránéztem az órára. Tizenegyet mutatott. Szobáról szobára jártam, és amikor az utolsóval is végeztem, arra gondoltam, megnézem még egyszer az öreget. Már nem ült ott, csak a kopott foteljét láttam. Biztosan ebédelni ment, utána pedig lepihenni. Az öregek így csinálják.

Másnap minden kezdődött előlről. Majdnem tizenegy volt, kilestem az ablakon. Az én bácsikám kint ül a kapualjban, a fotelben. Nektímaszkodtam az ablaknak, a tekintetemmel követtem, ahogy kenyérmorzsával eteti a galambokat. Néha a keze úgy maradt, ernyedten maga mellett, miközben felemelte a fejét, elérvedt a távolba, a felhők felé, amelyek óriási vattapamacsokként úsztak az égen.

Ahogy figyeltem, azon tűnődtem, milyen élete lehetett.

Emlékszem, aznap estefelé a lakásomban a mosatlan edényeket bámultam a mosogatóban. Feszélyezett a látvány. Fogtam a fejem, amiért a szemetesből kellemetlen szag árad, és eszembe jutott, hogy még a szennyes ruhákat is szét kell válogassam, egy hete nem volt erőm megtenni – amikor megcsörrent a telefonom. Anyám hívott.

– Mikor jössz haza? Nagypád olyan sűrűn emleget. Tudod, milyen gyenge... – mondta, de nem tudta folytatni, mert közbevágtam.

– Anya, dolgozom, hétvégére alig élek. Amint bírok, megyek.

– Legalább néha fölhívhatnád, ki tudja... – unszolt. Ezt a mondatot annyiszor hallottam már tőle, most azonban mintha a szokásosnál nyomatékosabban hangzott volna. Nyeltem egyet.

– Sokat gondolok rátok – csúszott ki a számon.

– Ezt még sosem mondtad. Valami baj van? – kérdezte.

– Nincs. Minden rendben.

Elgondolkodtam azon, hogy a nagypámat milyen ritkán látom. Egy ideje már csak évente néhányszor, nagyobb ünnepeken, mint majd nemsokára, a Nagyboldogasszony-napi búcsúkor. Mindig megdöbbenek, néhány hónap mennyi nyomot hagy az idős arcokon. Ott ülök vele szemben, és látom, az ereje napról napra kevesebb. A testemben bénító szorongás. Megkísérlem egy hihető hazugsággal elnyomni: odébb van még az elmúlás! S közben attól félek, mégis bármelyik pillanatban bekövetkezhet. Inkább nem akarok tudomást venni róla.

Másnap, a hotelben annyira belefeledkeztem a törülközők elhelyezésébe, hogy már az utolsónál tartottam, amikor eszembe

jutott az öreg. Kinéztem az ablakon. A szívem hevesebben kalapált, mint szokott, amikor megláttam az üresen álló fotelt. Átfutott rajtam a gondolat, hogy nem látom többet, holott még meg sem ismertem. Ám akkor megkondultak a közelben lévő dóm tornyának a harangjai. Dél van – állapítottam meg magamban. Megnyugodtam. Biztosan ebédel. Lekéstem róla.

Egyszerre élesen bevillant a nagyapám arca. Érdekes, amióta anyám utoljára hívott, gyakrabban jut eszembe. Épp arra gondoltam, felhívom, amikor a farmerem hátsó zsebében megsörrent a telefon. Megijedtem. De csak a recepcióról kerestek, az egyik földszinti mosdóba kellett vinnem kéztörlőpapírt.

Hasonlóan teltek a napok. Mindig ugyanabban az időben néztem le a kapualjra, és a bácsika ott ült, keveset mozdult. Megnyugtató volt látni. Egyre jobban vágytam arra, hogy váltsak vele néhány szót, és megtudjak róla valamit. A járókelők érzéketlenül mentek el mellette, a hotelt vagy a házát figyelték, telefonon beszéltek, zenét hallgattak. Biztos voltam abban, jólesne az öregnek, ha valaki egy jó szót szólna hozzá. Én szerettem volna, csak a munkarendem miatt lehetetlennek tűnt.

Egy napon – szokásommá vált, hogy mindig ebben az időben, pontban tizenegy órakor figyeljem – az emeleti szoba ablakánál álltam, őt néztem. Jobban belesüppedt a fotelba, mint szokott, és kedvetlennek tűnt, még a lába körül tekergő vörös macskára sem ügyelt. Háttal álltam a szobaajtónak. Összerezentem a szállodafőnök hangjára.

– Mi olyan izgalmas az utcán? – kérdezte, az ajtónyíláson behajolva.

– Csak egy ember egy kapualjban, fotelben – mondtam zavarosan, miközben megfordultam. – Valakire emlékeztet...

– Á, a Bandi bácsi. Tíz éve, amióta megnyitottunk, tavasztól őszig mindennap ott ül. Még a végén innen viszik a sírba – és már csak a halkuló lépteit hallottam, ahogy elhaladt a liftek irányába.

Pár nappal később újra a szoba felé tartottam, ahonnan rálátok a kapualjra, amikor a recepció telefonon lehívott, és közölte, a főnök az irodájában vár. Megijedtem, hogy baj van. Talán felmondanak, amiért rendszeresen az ablakban bámézkodom. A

tenyerem nedves lett, a hónaljам izzadt, a szívverésemet a torokban éreztem. Ha ezért elbocsátanak, hát nem is baj, hogy nem dolgozhatom ilyen helyen tovább, győzködtem magam a szállodafőnök irodája felé igyekezve.

– Az a helyzet, hogy változások állnak be átmeneti ideig. Ez kedvezőtlen lehet néhány munkatársnak – kezdte.

Én csak álltam és vártam, hogy minél hamarabb essünk túl rajta, közben fel sem fogtam, amit mond. A fejemben szép köntösbe bugyoláltam a mondanivalómat, amellyel visszavágok majd neki.

– Az a kérdés, hajlandó lenne-e más időbeosztást vállalni? – folytatta.

– Miről lenne szó? – kérdeztem komoly arcot vágva, igyekezve nem kimutatni a megkönnyebbülést. Az ijedtség azonban még mindig bennem volt. Elbizonytalanodtam. Jól értettem a szavait?

– Tizenegyre kellene járnia néhány hónapig. Holnaptól. Persze, ez azzal jár, hogy tovább is marad. Ha jól tudom, egyedül él. Vállalja? – kérdezte, miközben megigazította az ingujját.

Se kutyám, se macskám, hát vállaltam.

Dél előtt tíz körül már zszibong a város. Az utca megtelik járőrkelőkkel, az idős belvárosi nénikék pórázon vezetik elhízott kedvenceiket, s ha az ebek csökönnyösen megállnak, türelmesen könyörögnek nekik, ugyan legyenek már szívesek tovább haladni a járdán. Az egyetemisták fülhallgatóval, mobiltelefonjukat nyomkodva kerülgetik őket sietős léptekkel.

Én pedig az új műszakom első napján, közeledve a szállodához, már messziről vizslattam a dohszagú kapualjat, hogy mielőbb meglássam őt.

Inge fölött egy szürke, kibolyhosodott, kötött kardigánt viselt, amit összehúzott magán, mintha fázott volna, gallérja mellett kidudorodott hegyes vállcsontja. A szemét figyeltem, amint felé tartottam. Maga elé nézett, keveset és lassan pislogott, a kezét összekulcsolta, hüvelykujját a keze élén húzogatta.

Megálltam előtte, rámosolyogtam. Meglepődve nézett fel rám, a szemöldökét gyanakvón összehúzta. Leguggoltam elé, továbbra is mosolyogtam, szeretettel szólítottam meg.

– Édes bácsikám, hogy van? Tudja, én odafönről mindennap látom magát – mutattam a szálloda emeleti ablakai felé, amelyekben szelíden tükröződött a derűs nyári égbolt.

– Engem? – kérdezte, a tekintetét rám emelve.

– Látom, szereti a galambokat. Hogy telnek a napjai? – éreztem, mennyire jólesik neki az érdeklődésem.

– Megvagyok, amíg vagyok – szabadkozott, és nyelt egyet.

– Ugye, milyen szép itt minden? A madarak, az égbolt és ez az udvar a gyönyörű virágokkal – mutattam befelé, az udvar közepén elkerített rész irányába, ahol a hortenziabokrok hatalmas virágfejeket növesztettek. Örömmel fedeztem fel őket, azok voltak a kedvenceim a nagyszüleim kertjében is. Halványan elmosolyodott.

– Azokat a feleségem ültette annak idején – mondta, felnézett az égre, és tekintetét ott tartotta, amíg egy galambpár ropogós szárnycsapásokkal be nem suhant fölöttünk az udvarba. Akkor visszafordult hozzám, s mint aki meglepődik, úgy kérdezte.

– Hát te hogyan kerülsz ide?

– Eljöttem meglátogatni – feleltem.

– Kedves vagy. Holnap is eljössz? – kérdezte, és szemében felcsillant az öröm egy aprócska szikrája.

Másnap valamivel korábban indultam. Épp akkor érkeztem, amikor lelassult lépteivel kibotorkált a kapualjba. A fotelhez érve komótosan megfordult, majd nagyot huppant, amitől kapkodni kezdte levegőt, mint aki fuldoklik. Láttam a meglepődött tekintetén, nem gondolta, hogy valóban meglátogatom.

Minden délelőtt felkerestem. Egyre jobban megnyílt, mesélt az életéről, végül még arra is megkért, inkább tegezzem. Bent, az udvarban cipésműhelye volt régen, sok kuncsaft járt hozzá. Bandikának hívta mindenki, noha már régóta nem szólította így senki. Máshogy sem. Két fia született. Az egyik már elment, a másik túl jár a hetvenen, Pesten él a gyerekeivel.

– Nincs a fiataloknak ideje az ilyen öregekre, mint én – említette egyszer.

Ott voltak neki a galambok meg a macska.

– Nincs már szükségem semmire – mondta a szemembe nézve.

Attól a pillanattól kezdve, hogy megláttam őt először a kapualjban, az életünk összefonódott. Sokáig nem tudtam, mi a célja a sorsnak velünk. Van-e egyáltalán. Csak tettem, ami belülről jött, ám azt nagy-nagy örömmel.

Egy nap olyasmiről beszélgettünk, amiről előtte soha.

– Már vártalak – mondta derűsen, s én leguggoltam mellé.

– Eljöttem, látod.

– Te egy angyal vagy? – szegezte nekem a kérdést.

Meglepődtem.

A karját a fotel támláján nyugtatta. A kezemet a kézfejeire tettem, a bőre pergamenszerű volt és átlátszó, az erei kidudorodtak. Hideg volt. Gyengéden masszíroztam, simogattam.

– Milyen jó, meleg a kezed – sóhajtotta behunyt szemmel.

– Igen, én egy angyal vagyok – ismertem be suttogva.

– Azért jöttél, mert jól tudod, hogy nem sokáig maradok itt.

– Igen... Nem sokáig – feleltem, és kinéztem az utcára, a hotel első emeleti ablakára, a boltíves kapualj felső harmadának tükröképeire. Keresztülsütött rajta a nap. Nagyapának nem tudtam volna így a szemébe mondani, ennek az öregnek viszont... Csak úgy maguktól jöttek belőlem a szavak.

– Tisztában vagy azzal, hogy jó ott fönt is, ugye? Amikor majd meglátod a fényt, ne nézz hátra, csak előre. Mindig a fény felé – mondtam. – Félsz? – kérdeztem, és picit megszorítottam a kezét.

– Nem félek én már semmitől – válaszolta. A hangja bizonytalanul kongott. Elgondolkodott. – Csak attól tartok, majd nem kerülök be oda, föl – a magasba emelte a tekintetét.

– Ne félj attól – nyugtattam.

– Ne? – csillant fel a tekintete, ahogy egymás szemébe néztünk.

– Ott vár fönt a többi angyal.

– Akkor jó lesz ott nekem, angyalom – mosolygott. – Holnap is eljössz? – A hangja furán elcsuklott, és a szemében most először láttam valami furcsát. Mintha nem is engem nézne.

– Persze, eljövök – ígértem.

Indulnom kellett. Pár lépés után visszaneztem rá. Láttam, ahogyan lehunyja a szemét, arcát a napfényben fürdeti.

Miután megérkeztem a hotelbe, a recepciós lány átadta a szállodafőnök kérését, hogy másnap kivételesen reggel hat órára menjek.

Ritka, hogy egy nyári reggel hulljon a zápor. Nem számítottam rá, amikor elindultam otthonról. A házfalakhöz lapulva lépkedtem, de nem sokat ért, csöpögött a hajamból a víz. A végén már nem is bántam, inkább hagytam, mást úgysem tehettem.

A kapualj még csukva volt, amikor elhaladtam előtte, a kiáramló dohszag az eső illatával keveredett. Rá gondoltam, arra, hogy ilyenkor az angyalok őrzik az álmát.

Később a megszokott szobából, a szokásos időben a kapualjat figyeltem. Feszengtem, mert megígértem neki előző nap, hogy ott leszek. A nap már kisütött, ő mégsem ült a foteljében. A vörös macska szundikált összegömbölyödve a helyén. A galambok le-föl sétáltak a ház fala mentén, turbékolva, föl-fölcsippentve néhány nekik való falatot. Az eső miatt nem ült ki, gondoltam.

Másnap visszaállt a munkarendem, és jóval tizenegy előtt, várakozással telve közeledtem a kapualj felé. Rossz előérzetem támadt. A kapu nyitva állt, a fotel azonban eltűnt, a galambok és a macska szintén. Idegenek jöttek-mentek, egy idősebb férfi fekete keretes papírlapot ragasztott ki az ajtóra.

Akkor már tudtam, hogy megelőzött egy valódi angyal.

Előhúztam a táskámból a mobiltelefonomat, nagyapát tárcsáztam. Behunyta szemmel vártam, míg meg nem hallottam erőtlen hangját. Úgy szólított, ahogyan még soha.

– Hogy vagy, angyalom? Mikor jössz el hozzám?